

NOTAT: Forslag til fremtidig organisering af STU

29. januar 2020

Baggrund

Der er aktuelt to STU tilbud i Roskilde Kommune, hvor det ene er en del af SCR i Skole og Børn, beliggende på Sognevej i Gundsømagle, og det andet er en del af Center for Dagtilbud i Social, Job og Sundhed, beliggende på Københavnsvej. Visitation til begge tilbud sker i et STU-udvalg, hvor PPR har bevillingskompetencen og budgetansvar, og hvor den unge er indstillet til STU fra UU. Det vurderes, at målgruppen for de to eksisterende tilbud er overlappende.

Dette notat indeholder et forslag til, hvordan de to STU-tilbud kan samles til et kommunalt tilbud med høj faglig kvalitet, og hvor udgifterne i højere grad modsvarer budgettet. Der har de senere år været en stigning i udgifter til STU, hvor der er sket en budgetoverskridelse i nogle år på omkring 4 mio. kr. Denne budgetoverskridelse er det seneste år blevet nedbragt, og er i 2019 på 0,6 mio. kr. Budgettet til STU i 2020 udgør 23,3 mio. kr.

Målet er at skabe et STU-miljø med en stor volumen af elever, som bliver både fagligt og økonomisk bæredygtigt, og hvor der er mulighed for at skabe et stærkt ungemiljø. Det vil derudover kræve en sikker visitation og styring, så tilbuddet anvendes optimalt.

Der har i udarbejdelse af forslaget været arbejdet med at tilbuddet placeres på Københavnsvej 266, som vurderes at have de bedste fysiske rammer ift. sammenhæng til værkstedstilbud og mulighed for at rumme ca. 80 elever. Men dette vil kræve en nærmere undersøgelse for at sikre, at der er plads til alle. Denne undersøgelse vil blive sat i gang, når der politisk er taget stilling til om tilbuddene skal samles.

KLK pegede i deres analyse i forbindelse med budget 2019 på, at man ved at optimere kommunens egne STU-tilbud og øge brugen af dem, vil kunne nedsætte taksterne og dermed sænke udgifterne. I foråret 2019 var der i alt 110 elever i STU-tilbud fra Roskilde Kommune. Af disse benytter lige under 50 % et af kommunens egne tilbud, mens den resterende del benytter private eller tilbud i andre kommuner.

Forslaget til et samlet STU-tilbud tager udgangspunkt i, at Roskilde Kommune har 110 STU-elever. Ud af alle elever går 50 af eleverne på enten SCR eller Københavnsvej. Forslaget er udarbejdet ud fra en målsætning om, at flere elever fremover skal kunne rummes i kommunens egne tilbud.

Beregningerne af det økonomiske besparelspotentiale ved modellerne tager udgangspunkt i, at serviceniveauet, forstået som normering af lærere og pædagogisk personale i forhold til elever, forbliver uændret i forhold til i dag. Der er udarbejdet en implementeringsplan, hvor udgangspunktet er at omstillingen sker ved fremtidig visitation til STU, dvs. at elever, der i dag ikke er i et af de to kommunale tilbud bliver i det nuværende tilbud, til de har afsluttet STU. Elever, der er i et af de to kommunale STU tilbud vil blive samlet ved beslutning om et tilbud. Der sker løbende en tilpasning af medarbejdere i forhold til antallet af STU-elever og hvilke behov de har.

Den unge visiteres til uddannelse af STU-udvalget. Kommunen er forpligtet til at finde et uddannelsessted, der sammen med den unge kan arbejde med de mål, der er opstillet for den unges udvikling. Den unge kan ikke som sådan takke nej til et tilbud og ønske et andet. Men der skal i visitation til tilbud blandt andet tages højde for den unges interesseområder og ønsker.

Budgettet til STU ligger i dag hos PPR i Skole og Børn. Mens indgangen til STU ligger hos UU-vejledere i Den Koordinerede Ungeindsats - Ungeguiden i Social, Job og Sundhed, hvor også visitation til FGU ligger. Det er UU, der laver målgruppevurdering og indstilling. PPR har viden om specialpædagogiske og didaktiske behov samt den unges udfordringer og udviklingsmuligheder, og har derfor en central rolle i STU-udvalget, hvor de i dag har formandskabet.

Visitation til STU vil også fremadrettet kræve et tværfagligt samarbejde om den unge. Særligt i forhold til de komplekse sager vil en tættere tilknytning til Ungeguiden kunne give mulighed for at etablere alternative muligheder til STU, ligesom flere af disse unge også efter endt STU fortsætter i Ungeguiden. Dermed kan det også overvejes, at budgettet til STU placeres hos Ungeguiden. Dermed vil budgetansvar og visitationsansvar følges ad.

Beskrivelse af målgruppe og nuværende elevsammensætning i Roskilde Kommune

Målgruppen for STU er unge som ikke har mulighed for at gennemføre en anden ungdomsuddannelse, selv ikke med specialpædagogisk støtte. De unge har et retskrav på STU, og uddannelsen skal være tilpasset den enkelte unges særlige forudsætninger og behov.

Ved visitation af unge til STU skelnes der mellem oplagte og komplekse STU-sager. De oplagte sager omhandler unge med handicap, som er kendt i PPR fra deres grundskoletid og oftest også i handicapafsnittet i Børn og Unge. De komplekse sager omhandler unge, der enten sent i deres forløb er kendt med udfordringer eller som pga. store sociale vanskeligheder har en sag i Børn og Unge. Disse unge mennesker er som regel normaltbegavede, men har store psykiske/psykiatriske vanskeligheder, som bl.a. medfører et ustabil fremmøde og mange afbrudte forløb. Det skal bemærkes, at STU-udvalget, som visiterer til STU har fokus på og undersøger muligheden for at den unge kan komme i et ordinært tilbud, inden der visiteres til STU.

I forhold til målgruppe for elever til FGU kan det oplyses, at der stilles markant højere krav til den unges funktionsniveau. Det vurderes, at de unge, der i dag visiteres til en STU ikke vil være i stand til honorere disse krav. Der er ikke i STU-lovgivningen et krav til den unges deltagelse i undervisningen, hvor der i forhold til FGU er et krav om, at den unge skal deltage i undervisningen 26 timer pr. uge. Der er dog forventningen, at nogle unge efter en endt STU vil have oparbejdet et funktionsniveau, der vil gøre det muligt for dem, at kunne leve op til de krav, der stilles ved FGU.

Roskilde Kommune havde medio 2019 110 elever indskrevet i STU-tilbud. Af disse var de 50 elever i et af kommunens egne tilbud (efterfølgende benævnt RK-unge), 35 elever er i et andet tilbud, men vil med et samlet STU-tilbud kunne komme i kommunens eget tilbud (efterfølgende benævnt ude-unge) og 25 elever har behov for et STU-tilbud, der ikke kan omfattes af kommunens eget tilbud. Enten fordi de har fået bevillet en bolig forud for uddannelsessted eller fordi der er tale om unge, som på grund af et meget specifikt handicap har brug for et særligt undervisningstilbud, som Roskilde Kommune ikke kan tilbyde.

Den unge visiteres til uddannelse af STU-udvalget. Kommunen er forpligtet til at finde et uddannelsessted, der sammen med den unge kan arbejde med de mål, der er opstillet for den unges udvikling. Den unge kan ikke som

sådan takke nej til et tilbud og ønske et andet. Men der skal i visitation til tilbud blandt andet tages højde for den unges interesseområder og ønsker.

Forslag til et samlet kommunalt STU-tilbud i Roskilde Kommune

Social, Job og Sundhed og Skole og Børn har i samarbejde udarbejdet et forslag om at samle STU på én matrikel. Det kan være på Københavnsvej 266, hvor Center for Dagtilbud i dag blandt andet driver STU-tilbud. Der er i forslaget lagt vægt på, at et kommende tilbud skal have en større ungegruppe end tilfældet er i dag, så der kan skabes et godt ungemiljø med en stor volumen, og hvor det vil være lettere at skabe en høj faglighed og stærke sociale fællesskaber blandt de unge. En større fællesmængde af unge vil desuden gøre det lettere og billigere at tilkøbe specifikke ydelser til faglige forløb, hvilket vil gøre det mindre nødvendigt at benytte private tilbud. Derudover vil der være stordriftsfordele i forbindelse med planlægning, administration og ledelse, der kan nedsætte taksterne og de samlede omkostninger.

Det vurderes, at et samlet kommunalt tilbud skal have plads til 85 unge for at have den tilstrækkelige volumen til at sikre den nødvendige bredde i de faglige tilbud til de forskellige målgrupper, der har betydning for, at den enkelte unge får et målrettet STU-forløb, som hjælper den unge videre i forhold til beskæftigelse og livsmestring. Der vil fortsat skulle købes tilbud uden for kommunen til ca. 25 elever årligt.

Samling af et nyt tilbud kan ske forholdsvis hurtigt efter en eventuel beslutning herom træffes.

Forudsætninger for forslaget:

1. Nuværende STU-elever (ude-unge) skal ikke flyttes fra de tilbud, de er i
2. Alle aktører, herunder PPR og UU, skal være indstillet på, at der som udgangspunkt skal videresendes til Roskildes eget kommunale STU-tilbud for at der kan sikres tilstrækkelig volumen – ud fra en konkret individuel vurdering
3. Der skal peges på en placering af et samlet tilbud, og det kan fx være på Københavnsvej 266. Det kræver en nærmere undersøgelse, hvis det besluttes at samle de to nuværende tilbud.

Bygningerne på Københavnsvej er velegnet til STU, fordi de både giver mulighed for at blande de unge på tværs, men samtidig giver mulighed for at eleverne kan gå hver for sig i de forskellige bygninger og pavilloner. Det skal bemærkes, at det vil være nødvendigt at etablere/omlægge flisearealer eller gangstier på anden vis, så kørestolsbrugere kan færdes.

Ved beslutning om et samlet tilbud er der behov for, at der administrativt udarbejdes klare rammer for organisering og visitationsprocedure. Fremadrettet er et nyt samlet STU-tilbud benævnt RK-STU.

Økonomiske konsekvenser

Der er et årligt budget i 2020 på 23,3 mio. kr. til STU i Roskilde Kommune, som i dag er på PPRs budget til køb af pladser. Der har de senere år været et årligt merforbrug på STU i 2017 på 4,2 mio. kr., i 2018 3,7 mio. kr. og i 2019 0,6 mio. kr. Ved at samle de to kommunale STU-tilbud og udvide antallet af pladser, så der dels bliver en mere optimal driftsøkonomi, og der samtidig skal købes færre pladser uden for kommunen, vurderes dette merforbrug over årene at kunne nedbringes, så der i år 3 efter etablering af tilbuddet er sket en nedbringelse i udgifterne på 3 mio. kr.

Nedbringelse af udgifterne skyldes flere forhold ved en sammenlægning. Dels vil det formindske de nuværende omkostninger til drift¹. Driftsomkostninger estimeres at kunne reduceres med 20 % i form af mindre udgifter til husleje, sekretærbistand, ledelse, kørsel, undervisningsmaterialer, IT osv. - samtidig med, at man opretholder den samme normering², som de 50 *RK-unge* modtager i dag.

Hvis de 35 ude-unge fremover modtager deres tilbud ved RK-STU (der således ville omfatte i alt 85 elever på én matrikel), vil der opnås stordriftsfordele uden at dette går ud over normeringen.

Det må forventes, at der vil være afledte besparelser ved et samlet tilbud. Disse indgår dog ikke i den samlede beregning af besparelser ud fra et forsigtighedsprincip, da de er forbundet med en vis usikkerhed. De vil kunne følges årligt og i givet fald bidrage til at nedbringe det årlige merforbrug yderligere.

Ved etablering af RK-STU vil der kunne opnås yderligere besparelser i form af reducerede kørselsudgifter, eftersom flere af de 35 ude-unge får kortere skolevej.

Et samlet tilbud til 85 unge kræver et tæt samarbejde mellem tilbuddet og UU/Ungegyden – og et øget fokus herfra mod RK-STU. Dette formodes at spare den tid og de resurser, som UU hidtil har måttet sprede på et stort antal eksterne og interne skoler. En fremtidig visitationsprocedure og styrkelse af det tværfaglige samarbejde i STU-visitationsudvalget har stor betydning for, at der visiteres til RK-STU.

På begge de Roskildekommunale tilbud har der i visse, særlige tilfælde været bevilget ekstra medhjælpertimer. Det foreslås, at der fremover ikke anvendes de ekstra medhjælpertimer.

Endelig vil der ved RK-STU ske besparelser i form af færre afskedigelser og ansættelser: RK-unge modtager i dag deres undervisning ved to forskellige og begge relativt små tilbud. Det gør disse tilbud sårbare over for elevnedgang, som ofte bevirker så relativ stor indtægtsnedgang, at det nødvendiggør afskedigelser. Afskedigelser er – ud over de menneskelige, arbejdsmiljømæssige og pædagogiske omkostninger – i sig selv belastende for økonomien. Det er nemlig dyrt for uddannelsesstedet at opsiges medarbejdere, der kan have op til et halvt års opsigelsesperiode, hvor motivation og fremmøde sjældent er højt. Tilsvarende bevirker pludselig elevfremgang, at der må ansættes nyt personale. Selvom det er knap så belastende for økonomien med hyppige ansættelser, har det dog betydning for stedets stabilitet og dermed i sidste ende for kvaliteten af undervisningen. Med RK-STU vil der være en samlet større økonomi og tilsvarende større modstandsdygtigheden over for elevnedgang (og dermed også færre ansættelsesrunder, når elevtallet går op igen).

---

¹ "Drift" betegner i denne sammenhæng *omkostninger til alt andet end frontpersonale* (lærere, pædagoger og medhjælpere). Med andre ord dækker drift husleje, leder- og sekretærlønninger, IT, praktikbetaling, intern kørsel, personalekursus, vand, varme og el, undervisningsmidler, fysioterapeutisk bistand, supervision, ejendomsservice osv.

² Normeringen udtrykkes her som *omkostninger til frontpersonale pr. elev*.

Bilag 1 Forslag til indfasningsplan for samlet tilbud med 85 elever – den pædagogiske vinkel

Med udgangspunkt i at indfasning af "et samlet kommunalt STU tilbud" tager afsæt i en sammenlægning af STU med tilhørende klubtilbud på SCR og Københavnsvej, foreslås følgende indfasningsplan. Der præsenteres 4 opgaver i prioriteret rækkefølge, der skal håndteres administrativt, for at sikre en god implementering ved beslutning om et fælles STU-tilbud.

1. Beskrivelse af STU-tilbud

Der er på nuværende tidspunkt 6-7 linjer i de to kommunale STU tilbud. Nogle af disse linjer samlæses, og der er linjer på henholdsvis SCR og Københavnsvej, der har sammenfald i målgruppe.

De unge mennesker, der pt. er tilknyttet de kommunale STU tilbud, kan inddeles i følgende fire overordnede grupper:

1. Unge med moderat til svær kognitiv funktionsnedsættelse, fysisk funktionsnedsættelse, svære tale/sprogvanskeligheder og evt. autisme, ADHD. Unge med fysiske og kognitive funktionsnedsættelser, der medfører et behov for en omfattende beskyttet voksertilværelse.
2. Unge med let til moderat kognitiv funktionsnedsættelse, lette til moderate tale/sprogvanskeligheder, fysisk funktionsnedsættelse og evt. autisme, ADHD. Unge med fysiske og kognitive funktionsnedsættelser, der medfører et behov for en beskyttet/støttet voksertilværelse.
3. Unge med lettere kognitiv funktionsnedsættelse, lettere fysiske funktionsnedsættelser og evt. autisme, ADHD. De unge i denne gruppe har i forskellig grad potentiale og motivation for praktisk arbejde og faglig undervisning, hvorfor det eventuelt kan blive relevant at beskrive en opdeling af den samlede gruppe.
4. Unge med psykiatriske diagnoser (autisme, ADHD, angst, skizofreni, border line mv.) og/eller psykisk sårbarhed. Unge med et kognitivt funktionsniveau, der har karakter af specifikke indlæringsvanskeligheder. De unge i denne gruppe har i forskellig grad potentiale og motivation for faglig undervisning på 9./10. klasses eller HF niveau samt for praktisk arbejde. Det kan derfor også for denne gruppe blive relevant at beskrive en opdeling af den samlede gruppe.

Med udgangspunkt i nuværende beskrivelser af de etablerede linjer på henholdsvis SCR og Københavnsvej udarbejdes nye beskrivelser af linjer/hold. Herunder målgruppe, undervisningens fokusområder og organisering, praktik mv.

Muligheder for tilvalgsfag (indhold og organisering) samt muligheder for eksterne undervisningsforløb beskrives. I forbindelse med sammenlægning af de to klubtilbud, udarbejdes en revideret beskrivelse af rammer, indhold, organisering og visitationsprocedure.

2. Visitationsprocedure

Dialogmøde, hvor STU udvalget og UU vejledere orienteres om det samlede kommunale STU tilbud. Eventuelle udfordringer samt ideer til retningslinjer og procedurer drøftes.

Procedure for STU visitation revideres.

3. Plan for understøttelse og udvikling af tilbud

Plan for understøttelse af udvikling af ungeliv/ungekultur udarbejdes og implementeres.

4. Kompetenceudvikling af medarbejdere

Efter/videreuddannelsesforløb for personalet omkring gruppe 4.

Der er behov for, at kommunens STU tilbud kvalificeres i forhold til psykisk særligt sårbare unge. Fokusområder: neuropsykologi i anvendelse, autisme- og ADHDspecifik pædagogik.

Kvalificeringen vil medføre, at et højere antal unge vil kunne blive visiteret til det kommunale STU tilbud.